

Bohaterstwo w obronie ludu

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- ukazanie biblijnych opisów Bożego działania w historii narodu wybranego w epoce sędziów i właściwa interpretacja tych opowiadań;
- przybliżenie biblijnych wzorów wierności Bogu i możliwość naśladowania ich dziś przez pełne zaufanie Panu w trudnych chwilach.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- omawia tło epoki sędziów i ich zadania w narodzie wybranym jako tych, którymi Bóg posługuje się w trudnych czasach;
- opowiada własnymi słowami o Samsonie, Gedeonie i Samuelu jako przykładach bohaterstwa i wiary;
- próbuje odnieść naukę płynącą z biblijnego przekazu o sędziach do kształtowania postawy ufności Bogu jako odpowiedzi na niesprawiedliwość cierpienia;
- rozumie wartość daru powołania i wierności w jego wypełnianiu jako drogi do szczęścia.

Pojęcia, postaci:

ludy Morza, Filistyni, sędziowie, Samson, legenda, Madianici, Gedeon, Samuel, król, powołanie życiowe, Heli i jego synowie.

Wartości:

wierność zasadom moralnym, optymizm wiary: Bóg opiekuje się grzesznikami, zsyła im pomoc, zaufanie Bogu jako odpowiedź na niesprawiedliwość cierpienia, królowanie Boga, wierność powołaniu, wielkość daru powołania jako drogi do szczęścia.

propozycja realizacji

1. Przypomnienie wiadomości z poprzedniej lekcji: Dlaczego Jozue wszedł do Ziemi Obiecanej? Dlaczego jest znakiem Bożej opieki nad narodem wybranym? W jaki sposób Bóg prowadzi swój lud?, szczególne zwrócenie uwagi

na wyjaśnienie pojęć takich jak: przymierze, prorok, wybranie, miłość (jako fundament przymierza Boga z człowiekiem).

2. Nauczyciel rozpoczyna krótką dyskusję na temat: Czy dzisiaj Bóg się o nas troszczy? Po wypowiedziach uczniów następuje odczytanie listu z podręcznika.
3. Nauczyciel wskazuje uczniom powiązanie pomiędzy pytaniami Izraela (czy Bóg się o nas troszczy, pośród naszych klęsk – historia epoki sędziów), a pytaniami współczesnego człowieka – o obecność Boga w chorobie, cierpieniu, klęskach żywiołowych.
4. Uczniowie na podstawie tekstów z podręcznika przygotowują wraz z nauczycielem krótką notatkę na temat *Izrael w epoce sędziów*, zawierającą informacje: Kto rządził w epoce sędziów? Kto powoływał władcę? Jakie uprawnienia miał rządzący? Jakie imiona sędziów się zachowały? Dlaczego Izrael zmagał się z tyloma potężnymi wrogami?
5. Na podstawie tekstów z podręcznika uczniowie wraz z nauczycielem opracowują tabelkę, w której umieszczają charakterystyczne cechy każdego z wymienionych w podręczniku sędziów, np.:

Gedeon	Samson	Samuel
Był wierny przymierzu.	Poświęcony od urodzenia Bogu.	Był uczniem kapłana Helego.
Buntuje się przeciw klęskom, modląc się, pytając Boga o ich przyczynę.	Pokonał Filistynów.	Samuel wszystko poświęcił Bogu.
Pokonał Madianitów.	Posiadał ponadludzką siłę.	Samuel pokonał wątpliwości, brak wiary i szczególnie uczy o zaufaniu Bogu.

Uczniowie mogą również odnaleźć cechy wspólne tych sędziów, szczególnie te, które mówią o ich zaufaniu Bogu, powołaniu i wyborze (w razie potrzeby nauczyciel ukierunkowuje ich, by dostrzegli te cechy).

6. Notatka do zeszytu:

Gdy narodowi wybranemu działa się krzywda, znaczyło to, że Bóg zsyła swojemu narodowi konkretne doświadczenie, jako przywołanie go do porządku. Kiedy rodzice chcą nas ostrzec, robią to samo. Kiedy zaś Izrael pośród tego doświadczenia szukał odpowiedzi i oparcia w Bogu, On powoływał dla swojego ludu sędziów, którzy obdarzeni byli odpowiednimi przymiotami (mądrością, siłą) oraz szczególną pomocą Pana Boga, wyprowadzali naród z opresji i prowadzili do nawrócenia.

inna propozycja pracy na lekcji

Tło historyczne epoki sędziów domaga się wymienienia ich imion. Nie należy jednak przeciążać pamięci uczniów, poza dokładniej omówionymi: Samsonem, Gedeonem i Samuelem. Istotne jest ukazanie schematu działania Boga w tym okresie (na podstawie podręcznika).

Można klasę podzielić na trzy grupy. Każda z grup miałaby za zadanie krótko przedstawić historię życia danej postaci (Samsona, Gedeona, Samuela), a potem odpowiedzieć na pytanie: Jak objawił się Bóg w historii narodu wybranego w czasach sędziów?

Na zakończenie (koniecznie na lekcji!) trzeba wyjaśnić, dlaczego Izraelici przez tyle lat nie mieli króla. Ta kwestia jest niezmiernie ważna dla zrozumienia istoty i oryginalności monoteizmu żydowskiego. W klasie zdolniejszej można spróbować sporządzić tabelę ustroju Izraela i jego przekształceń.

Ważnym nawiązaniem do liturgii może być uwaga, że określenie Chrystus Król (uroczystość Chrystusa Króla przypada w 2 połowie listopada) ma duże znaczenie dla rozumienia miejsca Boga w życiu człowieka i społeczeństwa wierzącego. W tym kontekście można przypomnieć istotne akty poświęcenia narodu polskiego, np. poświęcenie Sercu Jezusa w obliczu najazdu bolszewików w roku 1920.

Modlitwa: do Chrystusa Króla.

O Jezu, Królu i Celu serc wszystkich, przez przyjście królestwa Twego obdarz nas pokojem. Panie Jezu, Chryste, Tobie składam hołd jako Królowi wszechświata. Cokolwiek stworzone zostało, dla Ciebie istnieje. Rozporządzaj mną jako własnością swoją. Odnawiam przyrzeczenia dane Ci na chrzcie świętym, wyrzekając się ducha złego, wszelkiej chwały i wszystkich spraw jego. Przyrzekam Ci, że będę żył jako dobry chrześcijanin, a szczególnie zobowiązuję się pomagać do zwycięstwa sprawy Bożej i Kościoła świętego. Boskie Serce Jezusa, przyjmuję dzień dzisiejszy jako dar miłości Twojej. Chcę podjąć stojące przede mną zadania w tej intencji, by wszystkie serca uznały Twoje święte panowanie, by w ten sposób nastąpiło Królestwo Pokoju. O Jezu, Królu mój, do Ciebie chcę należeć w życiu i w wieczności. Amen.

praca domowa

Polecenie 1. lub 2. z podręcznika.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – postać Samsona w literaturze, znaczenie legendy dla literatury, wartość bohaterstwa jednostki, wierność zasadom;

- ✓ historia – sytuacja polityczna na Bliskim Wschodzie w wieku XII–X przed Chrystusem;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – kształtowanie się ustroju politycznego;
- ✓ plastyka – Samson, Gedeon i Samuel w sztuce;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – wartość odwagi cywilnej, problem powołania życiowego.